

खेतमै उखु सुक्न थालेपछि उधारोमै चिनी मिललाई उखु बिक्री बाली नगदे, कारोबार सधैं उधारो, उखु किसानका समस्या अनेक

बारा, १३ पुस ।
बारा जीतपुरसिमरा उपमहानगरपालिका वडा नं ८, गरेपछि कुशवाहले बारीमै सुक्न लागेको उखु बाध्य भएर उधारोमा मिललाई बिक्री गरेका हुन् । 'प्रतिक्विन्टल ५९०

अनिमात्रै रकम पाइन्छ ।' परमानन्द कुशवाहले जस्तै बाराको कलैया उपमहानगरपालिका वडा नं २०,

७ लाखको उखु बिक्री गरेका तेलीले यसवर्ष प्रतिक्विन्टल ७ देखि ८ सय रुपैयाँसम्म पाएमात्रै खेती खर्च उठ्ने बताउँछन् । उनले भने, 'उखुको रेट प्रतिक्विन्टल ८ सयसम्म पाए ठिक हुन्थ्यो, नत्र खर्च पनि उठ्दैन, खेती गर्न धेरै महँगो छ, मिलले कति रेट दिन्छ भन्ने कुनै ग्यारेन्टी छैन, उखुमा यसपाली धेरै रोग लागेर प्लटका प्लट उखु खेतमै सुकेको छ ।' कलैया उपमहानगर-१३, छोटकी फुलबरियाका नागेन्द्र राउत पनि यस वर्ष २ बिगाहामा लगाएको उखु रोगले सुकेर खर्च पनि नउठ्ने हो कि

(बाँकी तेश्रो पेजमा)

रमौलीका परमानन्द प्रसाद कुशवाहले खेतमै उखु सुक्न थालेपछि यस वर्ष पनि उधारोमै चिनी मिललाई उखु बिक्री गरेका छन् । मिलले कुन दररेटमा उखुको पैसा दिन्छ भन्ने उनलाई थाहा छैन । सरकारले मूल्य तोक्न ढिलो

रुपैयाँ पोहोर सालको रेट हो, अहिलेको कुन रेट पाइन्छ भन्ने थाहा छैन, खेतमा उखु सुकिसकेको छ, अहिलेसम्म चलान पाएको छैन, कुशवाहले भने 'किसानलाई आफ्नो बालीको रेट चलाउने अधिकार छैन, सरकारले कहिले मूल्य तोक्छ,

बसतपुरका योगेन्द्र साह तेलीले पनि ५ बिगाहामा लगाएको उखु बाराकै श्रीपुरस्थित रिलायन्स सुगर एण्ड केमिकल इण्डस्ट्रिज (प्रा.लि.) लाई उधारोमा बिक्री गरेका छन् । गत वर्ष प्रतिक्विन्टल ५९० रुपैयाँको दरले करिव

सीमावर्ती क्षेत्रमा कोरोनाको जोखिम, असावधानीले संक्रमित भेटिने खतरा, मेयर राजेशमान सिंहसहितको टोलीले गरे निरीक्षण

बीरगंज, १३ पुस ।
कोरोना भाइरस (कोभिड-१९) को संक्रमण छिमेकी मुलुक भारतमा तीव्र गतिमा फैलिरहेको छ । वीरगञ्जसँग सीमा जोडिएको भारतको बिहारमासमेत संक्रमित देखिन थालेका छन् । बिहारको बोधगयामा कोरोना संक्रमितको संख्या ११ पुगेको भारतीय सञ्चार माध्यमले जनाएका छन् । दलाई लामाको उपस्थितिमा हुने बौद्ध सम्मेलनमा भाग लिन म्यानमार र बैंककाबाट आएका पर्यटकमा संक्रमण देखिएको थियो । गयापछि दरभंगा र

पटनामा समेत संक्रमित भेटिने क्रम सुरु भइसकेको छ । खुल्ला सिमानाका कारण बिहारमा संक्रमण बढेको

खण्डमा वीरगञ्जमा पनि कोरोना संक्रमण भित्रिन सक्ने जोखिम बढी हुन्छ

(बाँकी तेश्रो पेजमा)

शिक्षकको योजनामा विद्यार्थीको अपहरणपछि हत्या, दुई जना आरोपित पक्राउ

पर्सा, १३ पुस ।
पर्साको वीरगञ्जमा शिक्षकको योजनामा कक्षा ८ मा पढ्ने विद्यार्थीको अपहरणपछि हत्या भएको छ । पुस १० मा वीरगञ्ज महानगरपालिका-२५ स्थित गुरुकुल पन्ना मेमोरियल इडिलस बोर्डिङ स्कुलमा ८ कक्षामा पढ्ने निरज कुमार पासवानको शव भेटिएको थियो । १४ वर्षीय पासवानको अपहरणपछि हत्या भएको अनुसन्धानबाट थाहा भएको जिल्ला प्रहरी कार्यालय पर्साका डिएसपी दिपक गिरीले रातोपाटीलाई बताए । हत्यामा संलग्न आरोपमा

प्रहरीले सो विद्यालयका शिक्षक ३० वर्षीय दिलिप कुमार पटेल र वीरगञ्ज महानगर-१७ अलौ घर भएका श्याम प्रसाद यादव उर्फ कृष्णा लाई पक्राउ गरेको छ । पर्साको धोविनी गाउँपालिका घर भएका ३० वर्षीय

(बाँकी तेश्रो पेजमा)

जसपा संसदीय दलको नेतामा रामसहाय यादव सर्वसम्मत चयन

बारा, १३ पुस ।
जनता समाजवादी पार्टी नेपालका कार्यकारिणी सदस्य रामसहाय यादव संसदीय दलको नेतामा सर्वसम्मत् चयन भएका छन् । यसअघि जसपा संघीय परिषद्का अध्यक्ष अशोक राई नै संसदीय दलको नेता बन्ने चर्चा थियो । राईले संसदीय दलको नेतामा चाहना पनि गरेका थिए तर उम्मेदवारी दिने बेला उनले रामसहाय यादवलाई नै समर्थन गरे । स्रोतका अनुसार मंगलबार बसेको संसदीय दलको बैठकमा पनि उनले आफू संसदीय दलको नेताका लागि मरिहत्ते गर्ने होइन तर पार्टीले जिम्मेवारी दिए आफू त्यसका लागि तयार रहेको धारणा राखेका थिए । संसदीय दलको नेता बन्ने चाहना राजकिशोर यादव र नवलकिशोर साहले गरेका थिए तर उनीहरू पनि चुनाव गराउने मनस्थितिमा थिएनन् । बुधबार चुनावी प्रकृया सुरु हुँदा रामसहाय यादवको मात्र उम्मेदवारी परेपछि उनी सर्वसम्मत् रूपमा संसदीय दलको नेतामा चयन भएका हुन् । १३ हजारभन्दा बढी मत ल्याएर बारा-

२ बाट प्रतिनिधिसभा सदस्यमा निर्वाचित रामसहाय यादव पार्टीमा निर्विवादित व्यक्तिका रूपमा रहँदै आएका छन् । उनको नाममा कुनै प्रस्ताव आउँदा सामान्यतया कसैले विरोध गर्दैनन् । जसपाका अध्यक्ष उपेन्द्र यादवको चाहना पनि रामसहाय यादव नै संसदीय दलको नेता बनुन् भन्ने थियो । पार्टीमा उनले सोही अनुसारको पहल गरेका थिए तर उनी आफू सांसद नभएका कारण हस्तक्षेप नगरेको पार्टीका नेताहरू बताउँछन् । संसदीय दलको नेता छान्न

बसेका बैठकहरूमा रामसहाय यादवको नाम आउँदा कसैले आपत्ति जनाएका थिएनन् । पार्टीका उनी निर्विवादित रहँदै आएका कारण पनि उनको नाममा कसैले विरोध नगरेको बताइन्छ । यसअघि शेरबहादुर देउवाको नेतृत्वको सरकारमा पार्टीले उनलाई वन मन्त्री बनाउँदा निकै चर्चा भएको थियो । पार्टीको सो निर्णयलाई सबैतिरबाट स्वागत भएको थियो । अहिले उनलाई संसदीय दलको नेता बनाउँदा पनि

(बाँकी तेश्रो पेजमा)

जाडोको समयमा चिसोबाट बचाउँ

- ◆ जाडोबाट बच्न तातो, पोषिलो तथा भोलिलो खानेकुरा खाऔँ ।
- ◆ न्यानो कपडा लगाऔँ ।
- ◆ घर तथा कोठा न्यानो बनाऔँ ।
- ◆ कोठामा हिटर तथा आगो बाल्दा हावा ओहोरदोहोर हुने सुनिश्चित गरौँ ।
- ◆ बालबालिकालाई तेल मालिस गरिदिऔँ ।
- ◆ बढी चिसोमा मर्निङ वाक नगरौँ ।
- ◆ चिसोमा बाहिर हिँड्दा बाक्लो कपडा लगाऔँ ।
- ◆ दैनिक घाम ताप्ने गरौँ ।

सिम्रौनगढ नगरपालिका

नगरकार्यपालिकाको कार्यालय, सिम्रौनगढ, बारा

जथाभावी फोहोर नफालौ, सभ्य बनौं

- सडक तथा सार्वजनिक स्थानमा फोहोर नफालौ ।
 - घर, अस्पताल, होटल, उद्योग तथा कार्यस्थलबाट निस्किएको फोहोरको उचित व्यवस्थापन गरौं ।
 - कुहिने, नकुहिने र पुनः प्रयोग हुने फोहोरलाई छुट्टाछुट्टै राखौं ।
 - कुहिने फोहोरलाई घरमा नै मल बनाई प्रयोग गरौं ।
 - नकुहिने फोहोरलाई तोकिएको स्थानमा मात्र विसर्जन गरौं ।
 - खाद्य वा अन्य वस्तु प्रयोग वा उपभोग गरिसकेपछि प्लाष्टिक लगायतका बट्टा वा खोल जथाभावी नफालौं ।
- आफ्नो शहरलाई सदैव सफा र स्वच्छ राखौं ।

कलैया उपमहानगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
कलैया, बारा

प्रकाशक :	रामबाबु प्रसाद मेहता
प्रधान सम्पादक :	अजय कुमार
सम्पादक :	सरोज कुमार सिंह
समाचार सम्पादक :	तिवारी यादव
प्रबन्धक :	मुकेश कुमार महतो
कानुनी सल्लाहकार :	परमहंस केशरी
अधिवक्ता :	राजेन्द्र कुशवाहा
मुद्रक :	बारा प्रिन्टिङ्ग प्रेस, कलैया उमनपा-४, बारा
ईमेल :	subhamsandeshdaily@gmail.com
सम्पर्क नम्बर :	८८४५२९७३२५, ८८५५०४५५२, ०५३५५१४५७
प्रधान कार्यालय :	सिन्धुनगर नपा ६, बारा
सम्पर्क कार्यालय :	कलैया उमनपा १ (मोतिवाग), बारा

पालो अब परिवर्तनको

गोपीकृष्ण दुग्गाना

तीन करोड नेपालीको चाहना सरकार बनाउन राजनीतिक पासा पल्टाएजसरी नेताहरूले 'नेपालको भाग्य र भविष्य' पनि पल्टाउनु भन्नेमा छ । विकास र समृद्धिको नमुना गोरखाबाट सुरु गर्नु । यही मूल एजेन्डा बोकेर २०७९ मंसिरको संसदीय निर्वाचनमा मत मागेका नेकपा माओवादी केन्द्रका अध्यक्ष पुष्पकमल दाहाल प्रचण्ड पुस १० मा प्रधानमन्त्री बने । अब उनको एजेन्डा र दायित्व देशको समग्र विकास र समृद्धिसँग जोडिएको छ । संसद्मा तेस्रो ठूलो दल भए पनि माओवादीका अध्यक्ष प्रचण्ड राजनीतिक पासा पल्टाउन सफल भएका छन् । तीन करोड नेपालीको चाहना अब राजनीतिक पासा जसरी 'नेपालको भाग्य र भविष्य' पल्टाउनु भन्नेमा छ । अधिल्लो सरकारमा एमालेका अध्यक्ष केपी शर्मा ओलीलाई प्रधानमन्त्रीको कुर्सीबाट ढाल्ने प्रचण्डलाई अहिले जसरी ओलीले नै 'सिंहदरबारको सर्वोच्च कुर्सी' दिए, ठीक त्यसरी गठबन्धन र अन्य राजनीतिक स्वार्थले तहसनहस भएको विकास र समृद्धिको 'अवस्था'लाई अब प्रचण्डले 'सर्वोच्च' टाकुरामा पुर्‍याउनु । 'प्रचण्ड' जस्तो नाम त्यस्तै काम होस्, प्रधानमन्त्री प्रचण्डलाई तीन करोड नेपालीको शुभकामना ।

२०५६-५८ ताका त्रिभुवन विश्वविद्यालयमा स्नातकोत्तर गर्दै गर्दा जसरी तत्कालीन प्रधानमन्त्री गिरिजाप्रसाद कोइरालालाई आमजनताले सरकारबाट हट्टिदिए हुन्थ्यो भन्ने चाहना गरेका थिए, यसअघि प्रधानमन्त्रीको चिन्ता परेका शेरबहादुर देउवालाई यसपटक प्रधानमन्त्री नबनिदिए हुन्थ्यो भन्ने जनमत थियो । भयो पनि त्यस्तै, संसद्मा पहिलो दल बनेको कांग्रेसका संसदीय दलका नेता देउवाको 'मदहोस'ले अबको पाँच वर्ष पाएको भए नेपालको समृद्धि त के विकास थप अधोगतिमा जाने संकेत देखिइसकेको थियो । यद्यपि यो पंक्तिारको सोच होइन तथापि किन यो आवाजसहितको जनमत गुञ्जियो त ? पुस ९ गतेसम्मको देउवा नेतृत्वको सरकारले यसबीच नभर्नेको 'सिन्को' यसको बलियो प्रमाण हो । जनचाहना नेपालमा भव्य विकास होस् र समृद्धि छाओस् भन्नेमा केन्द्रित छ । ग्यारेन्टी गर्न सक्ने अवस्था त छैन तर पनि देउवाभन्दा दाहाल नेतृत्वको सरकारले पक्कै दुईचारवटा सिन्का भर्नेछ । देश नयाँ राजनीतिक गोरेटोमा अघि देउवा सरकारमा नजाऊन् भन्ने । यसको मूलकारण उनीबाट परिवर्तनको घण्टी बज्ने देखिएन ।

परिवर्तनको घण्टी अब प्रचण्डले बजाऊन् । यद्यपि प्रधानमन्त्री प्रचण्डसामु चुनौतीका चाड चुलिएको स्पष्ट देखिएको छ । यो सामान्य हो । नेतृत्व सम्हाल्ने कसलाई पो चुनौती हुँदैन र ? 'डरको आगे जित' भन्नेझैँ चुनौतीभित्रै उनको जित पनि छ ।

यदि चुनौतीमै रमलिइरहे भने त उनले केवल सिंहदरबारको सर्वोच्च कुर्सीको अपमान मात्र गर्नेछन् । भलै सिंहदरबारभित्र ४४औँ प्रधानमन्त्रीको नाममा आफ्नो तस्बिर टाँगलान् । जनयुद्धदेखि आजसम्मका आरोह-अवरोहले प्रचण्डलाई पक्कै 'सही पाठ' सिकाएको हुनुपर्छ । राष्ट्रका दीर्घकालीन समस्याहरू समाधान गरे भने उनले आफ्नो 'प्रचण्ड' नामलाई सार्थक बनाउनेछन् । तेस्रो कार्यकाल 'काम गर्नलाई' आएको भन्ने वाक्य अफापसिद्ध नहोस् । जनयुद्धपछि 'मुलुकमा आमूल परिवर्तन गर्छौं' भन्ने प्रचण्ड नेतृत्व माओवादीलाई बाह्रबुँदे सम्झौतापछि सरकारमा पुर्‍याएकै हुन् । यद्यपि सत्तास्वार्थमा लिप्त हुँदा माओवादीले कुनै 'लछारपाटो' लगाएन । जनताले त्यसको सही मूल्यांकन गरेर फर्क्यो 'पत्तासाफ' पारिदिए । एक किसिमको

'आत्मविश्वास' र 'मनोबल' प्रचण्डमा जनताले देखेकैले सायद उनलाई 'तेस्रो' र सम्भवतः 'अन्तिम' विकल्प दिएका हुन् । यो अढाई वर्षको 'पर्फर्मेन्स'ले प्रचण्ड 'प्रचण्ड' बनेर निस्किए, ता कि उनको यो 'अन्तिम' नहोस् । 'देशमा राजनीतिक प्रणाली बदलिए । शासन फेरिए । सत्ता बदलिए । सत्ता-खेलमा समीकरण यता-उता भए । राष्ट्रको मुहार भने फेरिएन । सुशासन आएन ।' प्रधानमन्त्री प्रचण्डलाई शुभकामना दिँदै अन्तपूर्ण पोस्टमा सम्पादकीय छ । अब पनि उनले ठप्पजस्तै भएको विकासको गतिलाई 'स्पिडअप' गर्न सकेनन्, देश सञ्चालनका लागि 'सिस्टम' बसालेर 'सुशासन' दिन सकेनन् र 'असरल्ल' सेवाप्रवाहलाई नागरिकले सहज महसुस गर्ने गरी 'चुस्त, दुरुस्त सेवासुविधा' दिन सकेनन् भने सम्भवतः सरकारको नेतृत्व गर्न पाउने अवसर प्रचण्डका लागि अवश्य 'अन्तिम' हुनेछ । बेलैमा बुझ्नु, मनन गर्नु र जनचाहना/जनआवश्यकता अनि मुलुकको आवश्यकताअनुसार 'समृद्ध नेपाल : सुखी नेपाली' बनाऊन् । टाढा नजाऔँ, त्यो चीन यो चीन बनेर 'विश्वकै नम्बर १' भइरहँदा उसले अपनाएका विकासका मोडल र त्यसको आधार 'सूचना-प्रविधि' नियालून् र प्रचण्डले नेपालको जग खनून् । कथंकदाचित प्रचण्डले सकेनन् भने अढाई वर्षपछि प्रधानमन्त्री बन्ने एमालेका अध्यक्ष केपी ओलीले नेपाललाई यसरी गति दिऊन् ।

नेताका नजरमा अब 'जनता' बनिरेहेका नागरिक (मतदाता) कति चेतनशील बनिसके भन्ने प्रमाण त २०७९ को स्थानीय, प्रदेश र केन्द्रको निर्वाचन परिणाम हेरे काफी हुन्छ । सूचना-प्रविधिमार्फत छलाउ मार्ने देशहरूको सूचीमा नेपाल परोस् भन्ने चाहेका छन् नेपालीजनले । प्रकृति र संस्कृति अनि सम्पदामा धनी नेपालले यी तीन कुरामा विश्वमा नेतृत्व गर्नुपर्छ अब । पश्चिमा देश भौतिक पूर्वाधारका दृष्टिले 'अबल' छन् तर उनीहरू

(बाँकी तेश्रो पेजमा)

धनुषा, १३ पुस ।

संसदीय दलको नेता बन्न आकांक्षी बढी भएपछि राजनीतिक दलका नेताहरूलाई मधेश प्रदेशसभामा संसदीय दलको नेता चयन गर्न सकस भएको छ । प्रतिनिधिसभा र प्रदेशसभाको निर्वाचन सम्पन्न भएको करिब डेढ महिना बित्न लाग्दा मधेश प्रदेशसभामा प्रतिनिधित्व गर्ने कुनै पनि राजनीतिक दलले आफ्नो संसदीय दलको नेता चयन गर्न सकेका छैनन् । मधेश प्रदेशसभामा नयाँ र पुराना गरी विभिन्न १० राजनीतिक दलको प्रतिनिधित्व छ । संसदीय दलको नेता बन्न थुप्रै आकांक्षी भएकाले संसदीय दलको नेता छान्न समस्या भएको नेताहरूले बताए । मधेश प्रदेशसभाको सबैभन्दा ठूलो दल नेकपा (एमाले)मा आकांक्षी बढेकाले दलको नेता छनोट गर्न समस्या भएको नेताहरूले जानकारी दिए । एमालेका नेता तथा प्रदेशसभा सदस्य राजकुमार लेखीले पार्टीभित्र तीन/चारजना आकांक्षी भएकाले दलको नेता कसलाई बनाउनेमा सहमति हुन नसकेको बताए । उनले अबको एक/दुई दिनभित्रै संसदीय दलको नेता छान्ने गरी पार्टीमा गृहकार्य भइरहेको बताए ।

कुल एक सय सात सदस्यीय मधेश प्रदेशसभामा २३ सिट जितेर पहिलो पार्टी बनेको एमालेमा संसदीय दलको नेता बन्न नेता लेखीसहित रामचन्द्र मण्डल, सरोज कुमार यादवलगायत आकांक्षी छन् । सहमतिमा संसदीय दलको नेता छान्न सकस भएपछि नेपाली कांग्रेसले निर्वाचन प्रक्रिया थालेको छ । निर्वाचन प्रक्रियाबाट दलको नेता छान्न नेपाली कांग्रेसले मधेश प्रदेशका पार्टी उपसभापति चन्द्रशेखर यादवको संयोजकत्वमा तीन सदस्यीय निर्वाचन समिति गठन गरेको छ । कांग्रेस प्रदेश समितिको जनकपुरधाममा बसेको बैठकले उपसभापति यादवको संयोजकत्वमा प्रदेश समितिका महामन्त्री बृहस्पतिकृष्ण श्रेष्ठ र सहमहामन्त्री

बिन्दुकुमारी यादव सदस्य रहने गरी तीन सदस्यीय निर्वाचन समिति गठन गरेको छ ।

कांग्रेसको प्रदेश संसदीय दलको विधानको धारा ५ को ३ अनुसार गठन भएको निर्वाचन समितिले संसदीय दलको नेता छान्ने प्रक्रिया सुरु गरेको कांग्रेस मधेश प्रदेशका सभापति कृष्णकुमार यादवले जानकारी दिए । निर्वाचन समितिले सर्वसम्मतिबाट दलको नेता चयन पहल थालेको र सहमति नभए अन्तिममा निर्वाचन प्रक्रियाबाटै चयन गर्ने अध्यक्ष यादवको भनाइ छ । संसदीय दलको नेताका लागि कांग्रेस मधेश प्रदेश समिति सभापति कृष्णकुमार, यादव, सिंह र जनार्दन क्षेत्री आकांक्षी छन् । मधेश प्रदेशसभाका १६ सिटसहित तेस्रो ठूलो दल बनेको जनता समाजवादी पार्टी (जसपा) लाई पनि संसदीय दलको नेता चयन गर्न सकस छ । केन्द्रीय समिकरणअनुसार मधेश प्रदेशको मुख्यमन्त्री पाउने सम्भावना रहेको जसपाभित्र संसदीय दलको नेता बन्न दौडधूप बढेको छ । अहिलेसम्म दलको नेता चयन गर्ने प्रक्रिया सुरु भइसकेको छैन, जसपाका नेता तथा प्रदेशसभा सदस्य रामअशिश यादवले भने, 'अहिलेसम्म दलको नेता छान्ने कुनै प्रक्रिया सुरु भइसकेको छैन, कुराकानी

जारी रहेकाले हेरौं एक/दुई दिनमा हुन्छ ।' बिहीबार विजयीहरूका लागि सम्मानको कार्यक्रम रहेको र त्यसमा पनि संसदीय दलको नेता छान्ने कुरा उठ्न सक्ने उनको भनाइ छ । जसपामा संसदीय दलको नेता बन्न मधेश प्रदेशका वर्तमान मुख्यमन्त्री लालबाबु राउत, सरोजकुमार यादव, रामअशिश यादव, मनिषकुमार सुमन लगायतका नेता आकांक्षी देखिएका छन् । नेकपा (माओवादी केन्द्र) र नेकपा (एकीकृत समाजवादी)ले शपथपछि मधेश प्रदेशसभामा संसदीय दलको नेता चयन गर्ने भएको छ । मधेश प्रदेशसभा सचिवालयले यही पुस १५ गते अपराह्न २ बजे शपथ कार्यक्रम तय गरेको छ । नेपालको संविधानको धारा १८२ को उपधारा ९५०, प्रदेशसभा सदस्य निर्वाचन ऐन, २०७४ को दफा ७५ बमोजिम प्रदेशसभाको अध्यक्षता गर्ने ज्येष्ठ सदस्य गोविन्दबहादुर न्यौपानेले प्रदेशसभा सदस्यलाई शपथ गराउने तय भएको प्रदेशसभा सचिवालयका सचिव रञ्जितकुमार यादवले जानकारी दिए । माओवादी केन्द्रका नेता एवं मधेश प्रदेश सरकारका गृह तथा सञ्चारमन्त्री भरतप्रसाद साहले शपथपश्चात शनिबार वा आइतबार संसदीय दलको नेता चयन गरिने जानकारी दिए । संसदीय दलको नेता चयनका लागि अहिलेसम्म मिति

र समय तय भइसकेको छैन, माओवादी केन्द्रका निर्वातमान संसदीय दलका नेतासमेत रहनुभएका साहले भने, 'शपथग्रहण सकिएपछि हामी संसदीय दलको नेता चयन गर्छौं ।'

पार्टीभित्र संसदीय दलको नेतामा बन्न खासै कुनै विवाद वा धेरै आकांक्षी नरहेकाले सहमतियै दलको नेता चयन हुने उनको भनाइ छ । प्रदेशसभामा माओवादी केन्द्र आठ सिट जितेर छैटौँ दल बनेको छ । यस्तै प्रदेशसभामा सात सिट जितेर सातौँ दल बनेको एकीकृत समाजवादीले पनि प्रदेशसभाको शपथपछि मात्र संसदीय दलको नेता चयन गर्ने जनाएको छ । सो पार्टीका नेता तथा प्रदेशसभाका ज्येष्ठ सदस्य न्यौपानेले शुक्रबारको शपथपश्चात पार्टी संसदीय दलको नेता तय हुने जानकारी दिए । प्रत्यक्षतर्फ ६४ र समानुपातिकतर्फ ४३ गरी कुल एक सय सात सिट रहेको मधेश प्रदेशसभामा एमाले २३, कांग्रेस २२, जनता जसपा १६, जनमत पार्टी १३, लोकतान्त्रिक समाजवादी पार्टी (लोसपा) नौ, माओवादी केन्द्र आठ र एकीकृत समाजवादी सात तथा राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टी, नेपाल संघीय समाजवादी र नागरिक उन्मुक्ति पार्टीको एक/एक सिट छ । प्रत्यक्षमा छ जना स्वतन्त्र उम्मेदवार पनि जितेका छन् ।

जनमत पार्टीमा दलको नेता छान्न अध्यक्ष डा राउतलाई जिम्मा

मधेश प्रदेशसभामा पहिलो पटक प्रवेश गर्न लागेको जनमत पार्टीले संसदीय दलको नेता चयन गर्ने जिम्मा पार्टी अध्यक्ष डा सिके राउतलाई दिएको छ । सो पार्टीको जनकपुरधाममा बसेको संसदीय दलको बैठकमा सहमति नजुटेपछि दलको नेता छान्ने जिम्मा अध्यक्ष राउतलाई दिने निर्णय गरिएको थियो । मधेश प्रदेशसभामा १३ सिटसहित बनेको जनमत पार्टीमा संसदीय दलको नेता बन्न सञ्जय यादव, चन्दन सिंह, बसन्त कुशवाहा, सतिश सिंह, महेश कुमार यादव लगायतका नेता आकांक्षी हुन् । रासस

उपेन्द्र दाहिना नहुँदा रोकिए अशोक राई

काठमाण्डौ, १३ पुस ।

४ मंसिरको चुनावमा अध्यक्ष उपेन्द्र यादव सप्तरी-२ बाट पराजित भएपछि धेरैको अनुमान थियो, जनता समाजवादी पार्टी (जसपा) को संसदीय दलको नेता संघीय परिषद् अध्यक्ष अशोक राई बन्नेछन् । किनकि जसपाबाट चुनाव जित्ने नेताहरूमध्ये सुनसरी-१ बाट निर्वाचित राई नै सबैभन्दा वरिष्ठ थिए । तर बुधबार बारा-२ बाट जितेका रामसहाय यादव विरोध दलको नेता चुनिएका छन् । दलको नेता चयन गर्न मनोनयन दर्ताको समयमा राईले उम्मेदवारी नै दर्ता गरेनन् । राईसँगै अन्य आकांक्षी राजकिशोर यादव र नवलकिशोर साहले पनि उम्मेदवारी दर्ता गरेनन् । यी सबै घटनाक्रम एकप्रकारले अनपेक्षित थियो । किनकि जसपाभित्र संसदीय दलको नेतामा मंगलबारसम्म पनि आकांक्षीमध्ये राईको सम्भावना बढी थियो । पार्टीको निर्णय हो । सबैको सहमति भएपछि विरोध संसदीय दलको नेता चयन गरिएको हो, सांसद सुशीला श्रेष्ठ भनिन्छन् । तर तथ्य भने सुशीलाले भने जस्तो होइन । बरु उपेन्द्रकै साथ नपाएर राईले दलको नेता बन्ने चाहना त्याग्न बाध्य भएका हुन् । 'अशोकलाई रोक्न अनेक कथा रचियो, नौटंकी देखाइयो' उनी निकट एक नेता भन्छन् ।

उपेन्द्रको असन्तुष्टि
उपेन्द्रलाई मधेशमा मात्रै नभएर राष्ट्रिय राजनीतिमै चतुर नेताका रूपमा हेरिन्छ । २०६३ सालको अन्तरिम संविधानप्रति

असन्तुष्टि जनाउँदै मधेशमा आन्दोलनको नेतृत्व गरेर यादव राष्ट्रिय राजनीतिमा उदाएका थिए । त्यसयता मधेश र राष्ट्रिय राजनीतिमा बलियो प्रभाव राख्दै आएका उपेन्द्रले यसपटक चुनावकै मुखमा कांग्रेस-माओवादीसहितको गठबन्धन परिवर्तन गरेर एमालेसँग तालमेल गरे । तर जसपाले सन्तोषजनक नतिजा निकाल्न सकेनन् नै, स्वयं उपेन्द्र सप्तरी-२ बाट जनमत पार्टीका अध्यक्ष चन्द्रकान्त (सीके) राउतसँग पराजित भए । यादवले आँ नो र पार्टीको पराजयको कारण एमालेसँगको तालमेललाई मानेका छन् । जसपाका नेताहरूका अनुसार उपेन्द्र चुनावअघि कांग्रेस नेतृत्वको गठबन्धन छाड्ने मूडमा थिएनन् । तर गठबन्धनले कम सिट मात्रै दिने भनेपछि अशोक राईकै जोडबलमा एमालेसँग चुनावी तालमेल गर्न उनी बाध्य भए । एमालेसँग तालमेल गर्दा अशोकले भने जिते । एमालेसँग

तालमेलप्रतिको असन्तुष्टि उपेन्द्रले चुनावको अन्तिम नतिजा आइनसक्दै सार्वजनिक गरेका थिए । विराटनगरबाट काठमाडौँ फर्कने क्रममा विमानस्थलमा सञ्चारकर्मीसँग उपेन्द्रले भनेका थिए, 'चुनावसँगै एमालेसँगको सहकार्य पनि सकियो । अब जसपा नयाँ ढंगले अगाडि बढ्छ ।' उपेन्द्रको अभिव्यक्तिको अशोकले भोलिपल्टै खण्डन गरेका थिए । 'कसैले व्यक्तित्व हिसाबमा के भन्छ भन्ने महत्वपूर्ण कुरा होइन । एमालेसँगको तालमेलका विषयमा जसपाले कुनै निर्णय गरेको छैन, राईले भनेका थिए । दुई नेताको फरक अभिव्यक्तिबाटै जसपामा शक्ति संघर्ष रहेको बुझ्न सकिन्छ ।

एकिले अशोक

उपेन्द्रको अनुपस्थिति रहने संसदीय मोर्चामा समेत पार्टीको नेतृत्व गर्न नपाउने अवस्थाप्रति अशोक राईले

सार्वजनिक टिप्पणी गरिसकेका छैनन् । तर रामसहाय नेतृत्वको संसदीय दलमा अशोक राई सदस्य रहनुपर्ने वैधानिक प्रक्रिया भने पूरा भइसकेको छ । पार्टीभित्र विकसित यो घटनापछि अशोक राईले चाल्न सक्ने सम्भावित कदमबारे आगामी दिनमै देखिनेछ । तर अशोक राई लगातार एकिले गएको तथ्य भने राजनीतिक परिदृश्यबाट लुकेको छैन । १० वर्ष अगाडि एमालेसँग अलग हुँदा राईसँग पहिचानको एजेन्डा थियो । त्यही असन्तुष्टिमा राईले आँ नै नेतृत्वमा संघीय समाजवादी पार्टी चलाए । २०७० सालमा अपेक्षित नतिजा ल्याउन नसकेका राईले उपेन्द्र यादवको मधेशी जनाधिकार फोरमसम्म एकता गरे । पछि माओवादी केन्द्रबाट अलग भएर नयाँ शक्ति पार्टी बनाएका बाबुराम पनि यही पार्टीमा आइपुगे ।

त्यतिबेला पार्टी एकताको मुख्य उद्देश्य थियो, क्षेत्रीय पकड भएका पार्टीहरू मिलेर राष्ट्रिय शक्ति बन्ने । तर राष्ट्रिय शक्ति हुने उद्देश्यमा अग्रसर जसपाले गएको स्थानीय चुनावमा मधेशमा नै पहिले जितेका कैयौँ पालिकाको नेतृत्व गुमायो । जसपा मात्रै होइन, छोटो समय जसपासँगै एकीकरण भएर छुट्टिएको तर, मधेशकेन्द्रित नेताहरूको बाहुल्य रहेको लोकतान्त्रिक समाजवादी पार्टी (लोसपा) को हालत त्योभन्दा पनि खराब भयो । स्थानीय निर्वाचनपछि भट्टराईले पनि जसपा छाडेर नेपाल समाजवादी पार्टीको गठन गरे । तर पुरानै पार्टी माओवादी केन्द्रको चुनाव चिह्न हँसिया हथौडामा (बाँकी तेश्रो पेजमा)

अक्टोबर पछि हेल्थ डेस्कमा गरिएको परीक्षणका क्रममा कोरोना संक्रमित भेटिएका छैनन्। कथमकदाचित् पर्सा जिल्ला बाहिरका संक्रमित भेटिएको छ। खण्डमा कसरी व्यवस्थापन गर्ने भन्ने समस्या रहेको उनले सुनाइन्। 'पर्सा जिल्ला बाहिरका संक्रमित भेटियो भने अस्पताल भर्ना गर्नुपर्ने छ भने त अस्पताल पठाउनु सकिन्छ। तर होम आइसोलेसनमा राख्नुपर्ने संक्रमितलाई कसरी व्यवस्थापन गर्ने ? भन्ने समस्या छ।' उनले भनिन्, 'बाहिर जिल्लामा संक्रमित पठाउनुपर्दा निकै झण्डा बेहोरेको विगतको अनुभव छ। कहाँ समन्वय गर्ने भनेर स्पष्ट निर्देशन दिए सहज हुन्थ्यो।' बुधबार नै वीरगञ्ज महानगरपालिकाका मेयर राजेशमान सिंहले वीरगञ्ज-रक्सौल नाकाको इनरुवा स्थित हेल्थ डेस्कको स्थलगत निरीक्षण गरेका छन्। देशकै मुख्य नाकामा महानगरले सञ्चालन गरेको हेल्थ डेस्कको मेयर राजेशमान सिंह सहितको टोलीले निरीक्षण गरेका हुन्। कोरोना संक्रमण भित्रिन नदिन सतर्कता अपनाउनु पर्ने देखिएकाले पूर्व तयारीका लागि प्रवेशद्वारमा रहेको हेल्थ डेस्कको अनुगमन गरेको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत लक्ष्मी प्रसाद पौडेलले बताए। हेल्थ डेस्कको सरसफाई र रमर्त सम्भारका कामलाई अघि बढाउन पनि कर्मचारीहरूलाई निर्देशन दिएको उनले जानकारी दिए। कोरोना संक्रमित भित्रिन नदिन नाकामा उच्च सतर्कता अपनाउनुपर्ने देखिएकाले हेल्थ डेस्क मार्फत भर्इरहेको सेवा प्रवाहबारे बुझेको मेयर सिंहले बताए। 'भारतमा कोरोना संक्रमित दैनिक बढिरहेका छन्, वीरगञ्ज प्रवेश गर्ने यात्रुलाई अनिवार्य जाँच गरेर मात्रै पठाउन भनेको छु।' उनले भने हेल्थ डेस्कमा आवश्यक पर्ने स्वास्थ्य उपकरण, मास्क, सेनीटाइजर लगायतका कुरा सामाग्रीको कमी हुन नदिने आशवासन पनि उनले दिए। (साभार-अनलाइनखबर)

प्रधानमन्त्रीले विश्वासको मत लिएपछि मात्रै मन्त्रिपरिषद विस्तार हुने

काठमाण्डौ, १३ पुस ।

प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाल 'प्रचण्ड'ले विश्वासको मत लिएपछि मात्रै मन्त्रिमण्डल विस्तार गर्ने तयारी गरेका छन् । प्रतिनिधिसभाको बैठक पुस २५ गते दिउँसो १ बजेका लागि बोलाइएको छ । प्रधानमन्त्रीको सचिवालयका अधिकारीहरू भन्छन्, 'प्रतिनिधिसभाको बैठक सुरु भए लगत्तै विश्वासको मत लिने र त्यसपछि मन्त्रिपरिषदलाई पूर्णता दिने तयारी छ ।' यसविषयमा प्रधानमन्त्री प्रचण्डले सत्ता साझेदार दल नेकपा एमालेका अध्यक्ष केपी शर्मा ओली लगायतसँग छलफल गरे । प्रचण्डको चाहनामा सत्ता साझेदार दलहरू सहमति भएको नेताहरू बताउँछन् ।

बहुरूपीय मन्त्रालय भागवण्डादेखि प्रदेश सरकारको भागवण्डा मिलाउने लगायतका कार्य सकाउने नेताहरूको तयारी छ । संघीय सरकारको भागवण्डाको विषय नेकपा एकीकृत समाजवादीको सरकारमा सहभागिता सुनिश्चित भएपछि टुंगो लाग्ने नेताहरू बताउँछन् । मन्त्रालय भागवण्डामा एकीकृत समाजवादी समेतलाई छ्याल गरेर प्रारम्भिक खाका बनाएर छलफल चलाइएको छ । जस अनुसार एमालेले ९/१० वटा, माओवादीले ५, रास्वपा ३ मन्त्री एक राज्यमन्त्री, जसपा र सिके राउत २/२ र नेकपा एकीकृत समाजवादीले २/३ वटा मन्त्रालय लिनेछन् । तर, यसमा दलहरूको दाबी भने केही बढी छ ।

एमालेले १२ वटासम्म मन्त्रालय दाबी गरेको छ भने माओवादीले ७/८ मन्त्रालयमा दाबी गर्दै आएको छ । रास्वपाले पनि ५ वटा मन्त्रालय दाबी गरेको छ । साथसाथै, रास्वपाले उपसभामुखमा समेत दाबी गरेको छ । जसपाले उपराष्ट्रपति पदमा दाबी गरेको छ । राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टी (राप्रपा) र नागरिक उन्मुक्ति पार्टी (नाउपा) सरकारमा सहभागी भएको खण्डमा ठूला दलहरूले लिने मन्त्रालयको संख्या केही घट्नेछ । संविधानले

राज्यमन्त्रिसहित बढीमा २५ सदस्यीय मन्त्रिपरिषद रहने भनेको छ ।

मन्त्री बाहेकका पदहरूमध्ये राष्ट्रपति एमालेले लिने र सभामुखमा एमाले र माओवादीले आलोपालो गर्ने सहमति छ । यसबाहेकका पदहरूमा साझेदार दलहरूले बताएका हुन् । यी सबै विषय प्रधानमन्त्रीले विश्वासको मत लिनु अगावै सकाउने गठबन्धनका नेताहरू बताउँछन् । एमाले अध्यक्ष ओलीसँगको भेटमा सरकारको साझा न्युनतम कार्यक्रम तय गर्ने लगायतका विषयमा छलफल भएको प्रधानमन्त्री प्रचण्डका स्वकीय सचिव रमेश मल्लले जानकारी दिए । उनका अनुसार मन्त्रिपरिषदले पूर्णता पाउँदै गर्दा साझा न्युनतम कार्यक्रम पनि साथै ल्याउने प्रयास हुनेछ । अर्थात्, प्रधानमन्त्रीले विश्वासको मत लिनु भन्दा अगाडि सरकारको साझा न्युनतम कार्यक्रम तय गरिसक्ने प्रयास हुनेछ ।

साथसाथै, सत्ता साझेदार दलहरूले प्रदेश सरकारको विषयमा समेत छलफल सुरु गरेका छन् । प्रधानमन्त्री प्रचण्डले एमाले अध्यक्ष केपी ओली, एकीकृत समाजवादीका अध्यक्ष माधव नेपाल र जसपाका अध्यक्ष उपेन्द्र यादवसँग छुट्टाछुट्टै भेटेर प्रदेश सरकारको भागवण्डाबारे छलफल गरेका छन् । प्रचण्ड निकट नेताहरूका अनुसार छलफलमा भागवण्डाको प्रारम्भिक खाकासहित छलफल भएको छ । प्रारम्भिक खाका अनुसार एमालेले कर्णाली, बागमती, प्रदेश १ र गण्डकी

प्रदेश सरकारको नेतृत्व गर्नेछन् । तर, प्रदेश १ सरकारको प्रमुखमा माओवादी केन्द्रले दाबी गरेको छ । एमालेले पनि दाबी गरेको छ । कुरा नमिले यो प्रदेशमा आधा/आधा कार्यकाल नेतृत्व लिन सक्ने गरी सहमतिको सम्भावना खोजिने नेताहरू बताउँछन् । माओवादी केन्द्रले सुदुरपश्चिम र लुम्बिनी प्रदेश सरकारको नेतृत्व लिने, मधेश प्रदेश सरकारको नेतृत्वमा जसपा र जनमत पार्टीले दाबी गरेको छ । दाबी गरेका दुबै दलले आधा/आधा कार्यकाल नेतृत्व लिन सक्ने गरी सहमती जुटाउने प्रयास भइरहेको गठबन्धनका नेताहरू बताउँछन् ।

यता, सुदुरपश्चिम सरकारको नेतृत्वमा नागरिक उन्मुक्ति पार्टीले पनि दाबी गरेको छ । साना दलहरूको समेत समर्थन लिएर सरकार बनाएका कारण माओवादी र एमालेले कम्प्रमाइज गर्नुपर्ने कतिपय नेताहरूको तर्क छ । यस आधारमा सुदुर पश्चिम प्रदेशमा पनि आधा/आधा कार्यकालको विषय गठबन्धनको बैठकमा उठ्न सक्ने नेताहरू बताउँछन् । संघदेखि प्रदेशसम्म भागवण्डाको विषयमा छलफल गर्नका लागि बुधबार बस्ने भनिएको सत्ता साझेदार दलहरूको बैठक स्थगित भयो । अहिले भागवण्डाको विषयमा छलफल अगाडि बढाउँदा त्यसको असर विश्वासको मत लिने बेला पर्न सक्ने भएका कारण पनि विश्वासको मत पछाडि नै मन्त्रिपरिषदलाई पूर्णता दिने प्रधानमन्त्री प्रचण्डको चाहना रहेको बताइन्छ । (साभार-अनलाइनखबर)

चीनले एकतर्फी रुपमा खुला गऱ्यो हुम्लाको यारी नाका

काठमाण्डौ, १३ पुस ।

चीनले नेपालतर्फ वस्तु आयात गर्न सक्नेगरी हुम्लाको यारी नाका पनि खुला गरेको छ । हुम्लाको यारी हुँदै सोमबार ८ ट्रक माल वस्तु नेपालतर्फ भित्रिएको हुम्लास्थित भन्सार कार्यालयले जनाएको छ । हुम्लाको यारी नाका भन्सार कार्यालय प्रमुख रामराज जैसीले नेपालतर्फ मालवस्तु भित्रिएको पुष्टि गरे । 'हामीलाई प्राप्त जानकारीअनुसार ८ वटा ट्रकमा सामान नेपालतर्फ आएका छन्,' जैसीले भने, 'के के सामान आएका छन् त्यो अहिले ठ्याक्कै भन्न सकिने अवस्था छैन ।' यता नेपालस्थित चिनियाँ दूतावासले पनि हुम्लाको नाका एकतर्फ

सञ्चालनमा आएको पुष्टि गरेको छ । कोभिडका कारण बन्द अवस्थामा रहेको नाका नेपालतर्फ सामान ल्याउन

सकिने गरी सोमबारबाट सञ्चालनमा आएको दूतावासले जनाएको हो । (साभार-अनलाइनखबर)

पानी नपर्दा सुक्खापन बढ्यो, हिउँदै बालीलाई असर

काठमाण्डौ, १३ पुस ।

लामो समयदेखि पानी नपर्दा नेपालका अधिकांश भू-भागमा सुक्खापन बढेको देखिएको छ । जल तथा मौसम विज्ञान विभाग, मौसम पूर्वानुमान महाशाखाले पानी नपर्दा देशभर सुक्खापन बढेको जनाएको हो । पानी नपर्ने कारण प्रदूषण समेत बढ्दै गएको बताइएको छ । केही दिनअघि केही ठाउँमा फाट्फुट पानी परे पनि राम्ररी वर्षा भने हुन सकेको छैन । उता पानी नपर्दा बढेको सुक्खापनले कृषि क्षेत्रमा पनि असर पर्न थालेको बताइएको छ । मौसमविद् शान्ति कँडेलका अनुसार सामान्यतया मङ्सिर १६ गतेदेखि फागुन १७ गतेसम्मलाई हिउँदै वर्षाको समय मानिन्छ । तर, पुस १३ सम्म पानी पर्न सकेको छैन । उनका अनुसार तत्काललाई पानी पर्ने सम्भावना पनि छैन । नेपालमा हिउँदको समयमा वर्षा गराउने प्रमुख भूमिका पश्चिमी वायुको हुने भएपनि अहिले नेपालमा पश्चिमी वायुको प्रभाव

सामान्य परिरहे पनि त्यो शक्तिशाली नहुँदा पानी पर्न नसकेको मौसमविद् कँडेलले बताए । उनले भने, 'यही प्रणालीका कारण उच्च पहाडी र हिमाली जिल्लामा हल्का हिमपात भइरहेको छ । पहाडी जिल्लाको मौसम आंशिकदेखि सामान्य बदली र तराईका जिल्लामा हस्तु कुहिरो लाग्ने गरेको छ । तर, पानी पर्ने गरी सक्रिय नहुँदा वर्षा हुन सकेको छैन ।' मौसम पूर्वानुमान महाशाखाका अनुसार सामान्यतया काठमाडौँमा डिसेम्बर महिनामा १३ दशमलव २ मिलिमिटर पानी पर्नुपर्छ । तर, यो वर्ष

आज डिसेम्बर २८ सम्म पनि पानी पर्न सकेको छैन । पानी नपर्दा काठमाडौँसहित सबैजसो ठाउँमा सुक्खापन बढेको छ । उता वर्षा नभई प्रदूषणसँगै सुक्खापन समेत बढेकाले आगलागीका घटना पनि बढ्न थालेका छन् । बुधबार हिमाली जिल्लामा हल्का हिमपातको सम्भावना रहेको मौसमविद्ले जनाएका छन् । उता लुम्बिनी र सुदुरपश्चिमका जिल्लाहरूमा हस्तु कुहिरो लागेको छ भने अरु ठाउँको मौसम भने सामान्यता सफा नै रहेको जल तथा मौसम विज्ञान विभाग, मौसम पूर्वानुमान महाशाखाले जनाएको छ । रासस

कोल्हबी नगरपालिकाको कार्यालय, बाराद्वारा जनहितमा जारी

डेङ्गीबाट बच्ने उपायहरू

- विहान, दिउँसो तथा साँझको समयमा लामखुट्टेको टोकाइबाट डेङ्गी लाग्न सक्दछ ।
- लामखुट्टेबाट बच्न पूरै शरीर ढाक्ने लुगा लगाऔं ।
- घर, कार्यस्थल र सार्वजनिक स्थानमा पानी जम्न नदिऔं ।
- पानी राखेको भाँडालाई छोपेर राखौं ।
- दिउँसो पनि लामखुट्टे भगाउने धूप बालौं र लामखुट्टेको टोकाइबाट बच्ने मलम लगाऔं ।
- घरभित्र लामखुट्टे छिर्न नसक्ने गरी भ्याल ढोकामा जाली वा सुत्ने बेलामा झुल लगाएर सुतौं ।
- अध्यारौँ कुना-काप्चामा किटनाशक औषधि छर्कने गरौं ।
- कम्तिमा हप्ताको एक पटक एयर कुलर, पानी टयाँकी, फूलदानी, गमलामा राखिएका प्लेटहरू राम्ररी सफा गरौं ।

विश्रामपुर गाउँपालिकाको कार्यालय, बाराद्वारा जनहितमा जारी

डेङ्गीबाट बच्ने उपायहरू

- विहान, दिउँसो तथा साँझको समयमा लामखुट्टेको टोकाइबाट डेङ्गी लाग्न सक्दछ ।
- लामखुट्टेबाट बच्न पूरै शरीर ढाक्ने लुगा लगाऔं ।
- घर, कार्यस्थल र सार्वजनिक स्थानमा पानी जम्न नदिऔं ।
- पानी राखेको भाँडालाई छोपेर राखौं ।
- दिउँसो पनि लामखुट्टे भगाउने धूप बालौं र लामखुट्टेको टोकाइबाट बच्ने मलम लगाऔं ।
- घरभित्र लामखुट्टे छिर्न नसक्ने गरी भ्याल ढोकामा जाली वा सुत्ने बेलामा झुल लगाएर सुतौं ।
- अध्यारौँ कुना-काप्चामा किटनाशक औषधि छर्कने गरौं ।
- कम्तिमा हप्ताको एक पटक एयर कुलर, पानी टयाँकी, फूलदानी, गमलामा राखिएका प्लेटहरू राम्ररी सफा गरौं ।

व्यक्तिगत घटना दर्ता समय मै गरौं

जन्म, मृत्यु, बसाई सराई, विवाह र सम्बन्ध विच्छेद जस्ता व्यक्तिगत घटनाहरू, घटना घटेको ३५ दिनभित्र आ-आफ्नो वडा कार्यालयमा गई निःशुल्क दर्ता गराई कानूनी मान्यता प्राप्त गरौं ।

जीतपुरसिमरा उपमहानगरपालिका

जीतपुर, बारा

व्यक्तिगत घटना दर्ता समय मै गरौं

जन्म, मृत्यु, बसाई सराई, विवाह र सम्बन्ध विच्छेद जस्ता व्यक्तिगत घटनाहरू, घटना घटेको ३५ दिनभित्र आ-आफ्नो वडा कार्यालयमा गई निःशुल्क दर्ता गराई कानूनी मान्यता प्राप्त गरौं ।

आदर्शकोतवाल गाउँपालिका

महेन्द्र आदर्श जयनगर चिउटाहा, बारा

व्यक्तिगत घटना दर्ता समय मै गरौं

जन्म, मृत्यु, बसाई सराई, विवाह र सम्बन्ध विच्छेद जस्ता व्यक्तिगत घटनाहरू, घटना घटेको ३५ दिनभित्र आ-आफ्नो वडा कार्यालयमा गई निःशुल्क दर्ता गराई कानूनी मान्यता प्राप्त गरौं ।

कोल्हबी नगरपालिकाको कार्यालय

कोल्हबी, बारा